

■ Comunicat de premsa ■

Agost càlid i majoritàriament sec a Catalunya

- El mes es pot qualificar de càlid al conjunt de Catalunya i de molt càlid a punts elevats del quadrant nord-est
- La major part del territori ha recollit precipitació inferior a la mitjana climàtica, amb unes quantitats molt exigües al nord-est, on aquest agost es pot qualificar de molt sec, mentre que a punts localitzats del litoral Central i Sud, del prelitoral Sud, de Ponent i del Pirineu occidental, el mes ha resultat plujós

El mes d'agost s'ha caracteritzat, globalment, per una temperatura per sobre de la mitjana climàtica, tot i que sense assolir les elevades anomalies del passat juliol, així com per una precipitació escassa, sobretot al quadrant nord-est. Les excepcions plujoses es troben a punts concrets de la meitat sud i del Pirineu occidental.

El flux del sud-oest predominant en altura ha comportat l'arribada de masses d'aire càlid, especialment durant la primera meitat del mes. Aquesta circulació es va reforçar amb una baixa profunda situada a l'oest de les illes Britàniques al voltant del dia 9, donant lloc a la calorada més important del mes. Tanmateix, el pas d'algunes pertorbacions, particularment durant la segona quinzena, ha tingut com a conseqüència episodis tempestuosos que en alguns casos van descarregar amb força intensitat a punts de la costa Central i Sud i de l'interior, així com valors de temperatura relativament baixos per a l'època de l'any.

Calorada del 7 a l'11 d'agost

Entre aquests dies es va produir una calorada força persistent, amb un pic el dia 9. Es van superar els 40 °C a zones baixes de la Ribera d'Ebre, el Priorat, el Segrià, el Bages i punts del prelitoral. Tot i que a molts llocs de la costa no es va assolir el llindar de perill, la xafogor era molt elevada.

- 12 de les 145 estacions de la Xarxa d'Estacions Meteorològiques Automàtiques (XEMA) gestionades pel Servei Meteorològic de Catalunya (SMC) amb més de 10 anys de dades van igualar o superar la seva màxima absoluta d'agost.
- Es va superar el llindar de perill per calor (percentil 98 de la temperatura màxima d'estiu) a la majoria d'estacions: 104 de 184 (57%).

■ **Comunicat de premsa** ■

- 5 de les 145 estacions de la XEMA amb més de 10 anys de dades van mesurar la temperatura mínima diària (0-24h UTC) més alta de tota la sèrie.

Tempestes la nit i matinada de l'11 al 12 d'agost

El pas d'una pertorbació va provocar tempestes molt intenses en alguns sectors del litoral i prelitoral, especialment entre el Camp de Tarragona i el Baix Llobregat. Les acumulacions van ser molt abundants (per sobre de 50 mm) en alguns punts, però el més destacable va ser la intensitat, que va assolir la categoria de torrencial en alguns punts. A més, es van enregistrar fenòmens severos associats a la tempesta, amb pedra, vent fort i força activitat elèctrica, amb 1.411 llamps núvol-terra a Catalunya.

- Les quantitats acumulades més importants registrades a les estacions gestionades per l'SMC van ser els 65,3 mm al Montmell i els 56,5 mm a Cunit, ambdues al Baix Penedès.
- El nivell baix de l'SMP per intensitat de precipitació es va superar a 12 estacions de la XEMA, i d'aquestes, 3 van arribar a superar el nivell alt de l'SMP (més de 40 mm en 30 minuts, intensitat de categoria torrencial): 54,5 mm a Cunit i 44,4 mm al Montmell, ambdues al Baix Penedès i 41,3 mm a Sant Pere de Ribes – PN del Garraf (Garraf).

Pluja i fresca el 19 i 20 d'agost

Entre els dies 19 i 20 una nova pertorbació va provocar un episodi de precipitació inusualment persistent per a l'època de l'any al Pirineu occidental. S'hi van acumular quantitats molt abundants, que localment van arribar a ser extremadament abundants (per sobre de 100 mm). Altres àrees de l'oest i centre del país també van recollir precipitació, tot i que més modesta, amb una clara gradació oest-est.

- Les quantitats més destacades registrades a les estacions gestionades per l'SMC van ser els 117,1 mm a Espot (2.519 m); 90,1 mm a Salòria (2.451 m) i 88,6 mm a Bonaigua (2.266 m), totes tres al Pallars Sobirà i 86,1 mm a Lac Redon (2.247 m, l'Aran). Les estacions de la XEMA d'alta muntanya (per sobre dels 1.800 m d'altitud), amb uns 20 anys d'històric de dades, no havien enregistrat mai fins a aquest episodi més de 100 mm en un dia als mesos de juliol i agost.

■ Comunicat de premsa ■

Cal remarcar també la caiguda de la temperatura, amb valors màxims per sota de l'habitual: inferiors a 25 °C fins i tot al pla de Lleida i puntualment inferiors als 20 °C a zones culminants de l'altiplà Central i serres del prelitoral.

- 3 de les 145 estacions de la XEMA amb més de 10 anys de dades van registrar el dia 20 la temperatura màxima diària més baixa en un mes d'agost, totes elles al Priorat: Ulldemolins, Falset i Torroja del Priorat, amb 19,7 °C, 21,6 °C i 22,2 °C, respectivament.

Tempestes el dia 27 d'agost

Una depressió aïllada en altura que va creuar el sud de Catalunya va provocar un episodi de tempestes el dia 27. Van ser intenses a punts entre el delta de l'Ebre i el Maresme, van arribar també amb força a sectors del prelitoral i fins i tot se'n van formar algunes al pla de Lleida.

Es van acumular quantitats superiors a 20 mm a nombrosos indrets, i puntualment per sobre dels 50 mm al delta de l'Ebre. Cal esmentar que a l'EMA d'Illa de Buda en un dia es va acumular més precipitació del que portava acumulat en tot l'any.

- Les quantitats més elevades registrades a les estacions gestionades per l'SMC van ser: 68,2 mm a Illa de Buda (Montsià); 49,7 mm a Canyelles (Garraf); o 43,4 mm a Olesa de Bonesvalls (Alt Penedès).
- La intensitat va ser forta o fins i tot torrencial, com a Canyelles (Garraf), on es van recollir 40,2 mm en només 30 minuts, superant d'aquesta manera el llindar alt d'SMP. Altres quantitats destacades en 30 minuts van ser els 32,8 mm a Blancafort (Conca de Barberà), 31,2 mm a Golmés (Pla d'Urgell) i 29,6 mm a Illa de Buda (Montsià).

Xàfecs el 30 i 31 d'agost

El mes va acabar amb un episodi de xàfecs acompanyats de tempesta que van afectar el Pirineu, Prepirineu, nord de la Catalunya Central i punts de muntanya del prelitoral i de la Costa Daurada. Van deixar quantitats de minses a poc abundants, localment abundants i puntualment anaven acompanyats de calamarsa.

- El dia 31 es va superar el llindar alt de l'SMP per intensitat de precipitació a l'EMA de Pujalt (Anoia), on es van recollir 40,3 mm en només 30 minuts. A la Panadella (Anoia), amb 21,3 mm i a Torroja del Priorat (Priorat), amb 20,8 mm, es va superar el llindar baix de l'SMP.

■ **Comunicat de premsa** ■

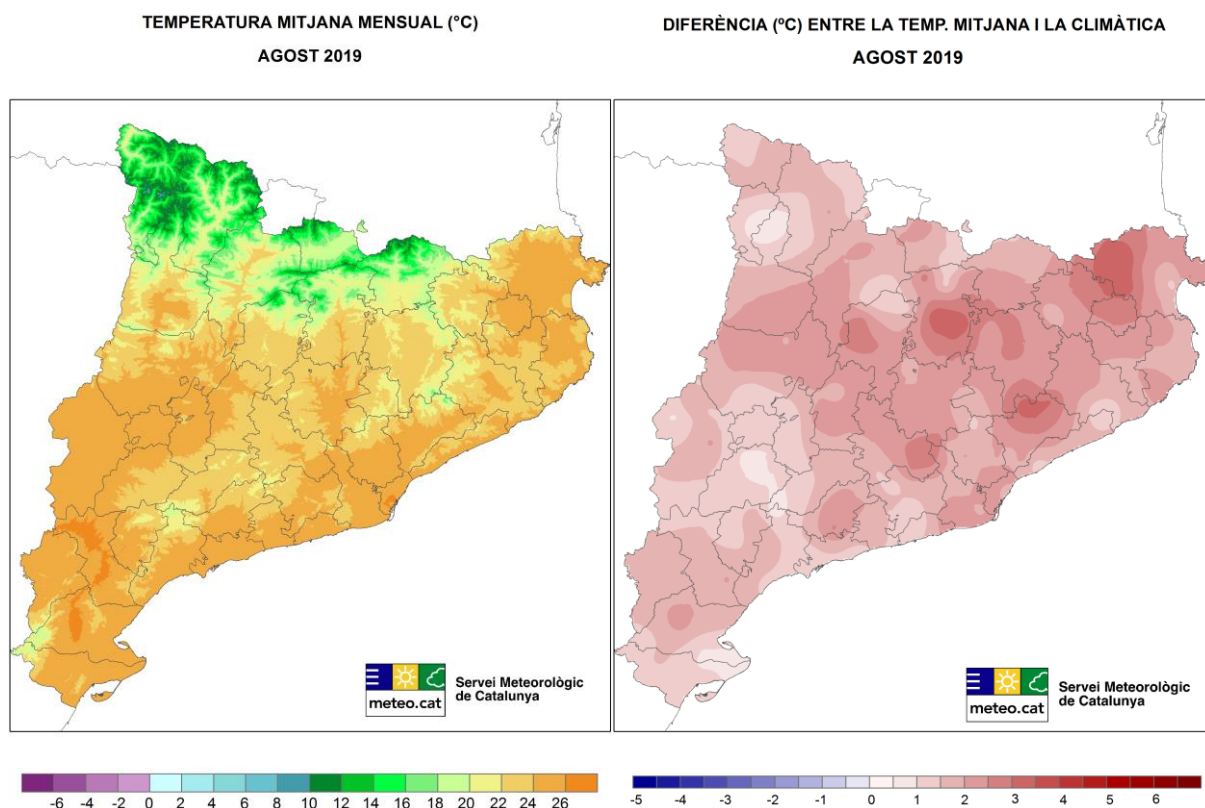
Agost càlid a Catalunya

El mes s'ha de qualificar de càlid al conjunt del territori i, de manera molt similar al juliol, de molt càlid a certs punts elevats del nord-est: al massís del Montseny, serra de l'Albera i a punts del Prepirineu central (figura 1). Malgrat això, globalment les anomalies han estat menys marcades que durant el mes anterior.

Si bé els fluxos del sud-oest han portat masses càlides, particularment durant la primera part de l'agost, la refrescada després del pas d'algunes perturbacions ha suavitzat el balanç del mes. Els indrets on aquestes no han tingut tanta incidència són precisament on les anomalies s'han enfilat més.

Figura 1: Mapes de temperatura mitjana del mes d'agost del 2019 i de diferència d'aquesta respecte de la mitjana climàtica

Mapes elaborats amb dades de les estacions integrades a la XEMA, gestionada per l'SMC. No inclouen els valors de temperatura d'una estació concreta si no es disposa del 80% de totes les dades d'aquesta estació.

■ Comunicat de premsa ■

Cal destacar que la mitjana de la temperatura màxima ha estat de les més elevades de les darreres dècades per a un mes d'agost a punts del quadrant nord-est i de la Catalunya Central. Així, segons l'anàlisi de les sèries històriques que disposen de dades des de 1950, la temperatura màxima mitjana ha estat la 2a més elevada a Girona, la 3a al Prat de Llobregat/Viladecans i Figueres/Cabanes i la 4a a Òdena i Vic.

La taula següent mostra els valors d'anomalia positiva (diferències de la temperatura mitjana mensual d'agost respecte de la mitjana climàtica mensual del mes d'agost pel període de referència 1961-1990) que han estat iguals o superiors a +3 °C a les estacions de la XEMA.

Nom de l'EMA	Comarca	Anomalia (°C)
Santuari de Queralt	Berguedà	+3,4
Pantà de Darnius - Boadella	Alt Empordà	+3,4
Tagamanent - PN del Montseny	Vallès Oriental	+3,2
la Quar	Berguedà	+3,2
Navata	Alt Empordà	+3,1
Puig Sesolles (1.668 m)	Vallès Oriental	+3,0

Molt sec a les comarques del nord-est

L'agost ha resultat sec a la major part de Catalunya (figura 2). Els dèficits pluviomètrics han estat molt marcats al litoral i prelitoral Nord, Prepirineu oriental, plana de Vic i serralades del prelitoral Central, on s'ha assolit la qualificació de molt sec. Precisament a l'interior del quadrant nord-est, habitualment la pluviometria de l'agost té certa rellevància en el total de l'any. Enguany, en canvi, la precipitació s'ha situat per sota dels 20 mm en àmplies àrees d'aquest àmbit.

Altres indrets que també han presentat un dèficit pluviomètric considerable són el Pirineu oriental, part de la Catalunya Central i les comarques de les Garrigues, el Priorat i la Terra Alta.

Les excepcions plujoses es localitzen a sectors del Pirineu occidental i de la meitat sud del país: punts del litoral i prelitoral Central i Sud, així com del pla de Lleida. Aquests màxims localitzats de precipitació segueixen la típica configuració irregular de les tempestes estiuenques.

Pel que fa als valors absoluts, la precipitació més escassa ha estat inferior a 5 mm, a l'Empordà, mentre que a punts del Pallars Sobirà i de l'Alt Urgell s'han recollit més de 100 mm.

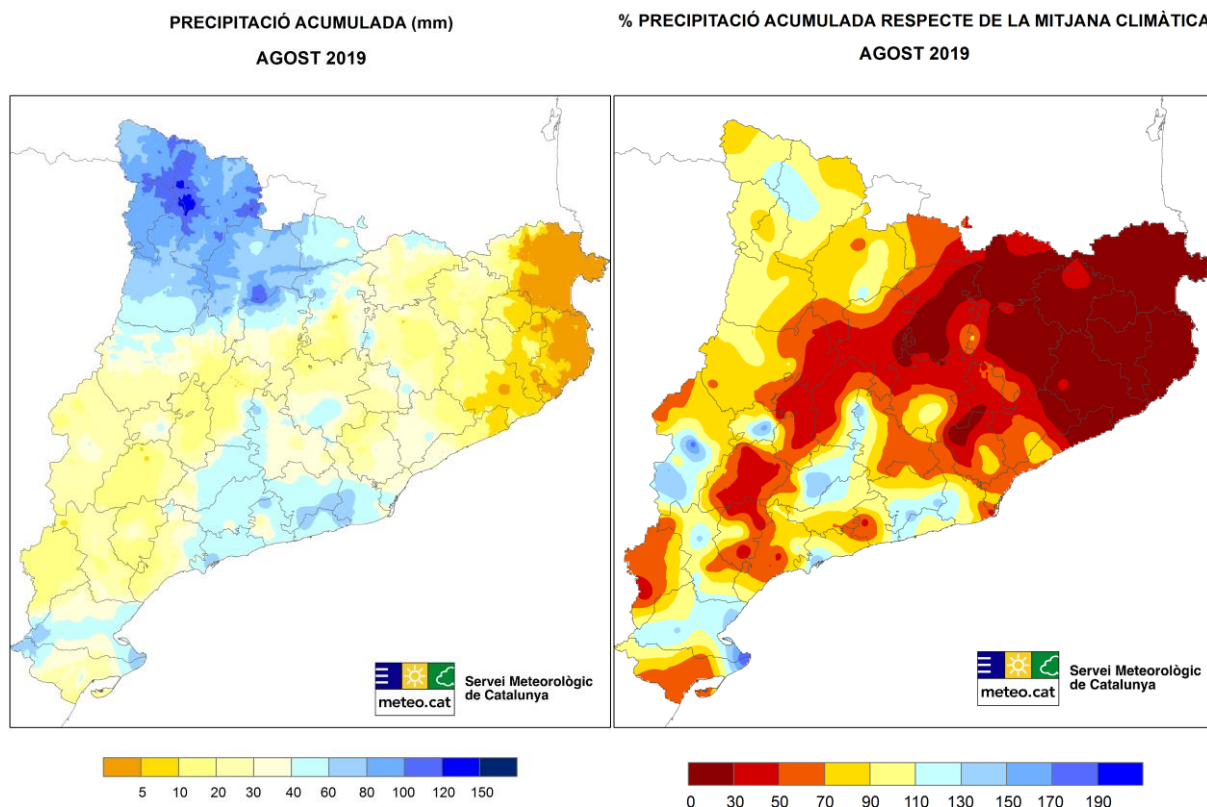
■ **Comunicat de premsa** ■

L'anàlisi de les sèries històriques indica que aquest agost ha estat un dels més secs de les darreres dècades en alguns punts. Destaca la sèrie de Figueres/Cabanes, amb dades des de 1950, en què aquest agost, amb 3,4 mm, ha estat el 2n més sec, darrere del de l'any 1962 en què només s'hi van recollir 0,3 mm. A Girona, amb 7,6 mm, aquest agost ha estat el 3r més sec en el rànquing, darrere dels de 2011 i 2000.

Figura 2:

Mapes de precipitació acumulada durant el mes d'agost del 2019 i de percentatge d'aquesta respecte de la mitjana climàtica

Mapes elaborats amb dades de les estacions integrades a la XEMA i la XOM, gestionades per l'SMC. No inclouen els valors de precipitació d'una estació concreta si no es disposa de les dades d'un episodi significatiu d'aquesta estació.

■ **Comunicat de premsa** ■

La taula següent mostra les estacions gestionades per l'SMC en les quals la precipitació acumulada durant l'agost ha superat els 80 mm.

Nom de l'estació	Comarca	PPT (mm)
Espot (2.519 m)	Pallars Sobirà	128,9
Salòria (2.451 m)	Pallars Sobirà	119,8
Alinyà	Alt Urgell	113,7
Bonaigua (2.266 m)	Pallars Sobirà	108,2
Lac Redon (2.247 m)	Val d'Aran	99,1
el Port del Comte (2.316 m)	Solsonès	96,0
el Pont de Suert	Alta Ribagorça	88,5
Bagergue (XOM)	Val d'Aran	86,6
Boí (2.535 m)	Alta Ribagorça	86,4
Viu de Llevata (XOM)	Alta Ribagorça	84,2
Tírvia	Pallars Sobirà	84,1
Sant Joan de l'Erm (1.720 m) - XOM	Alt Urgell	82,4

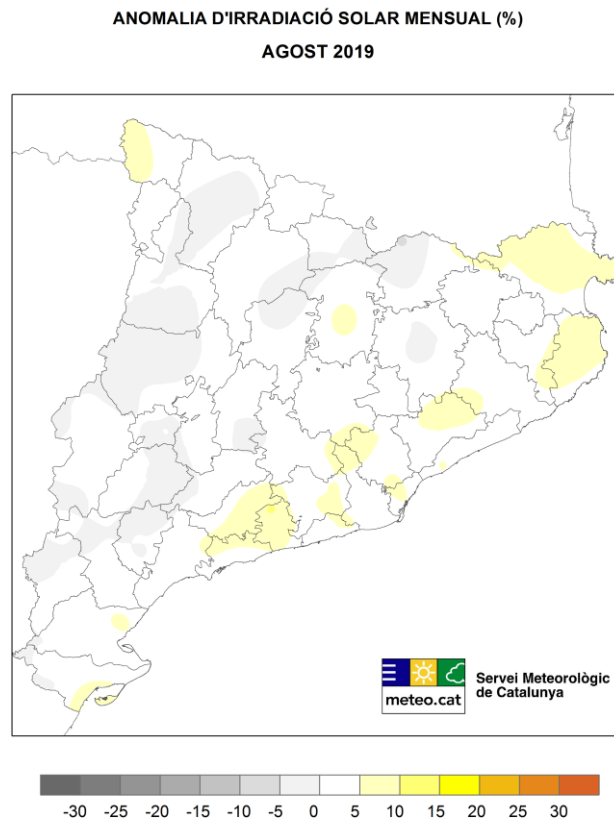
■ **Comunicat de premsa** ■

Valors alts de la irradiació solar a l'est

Els valors d'irradiació solar global del mes d'agost han estat propers a la normalitat a gran part del territori, tot i que han presentat anomalies positives a bona part de la meitat est, així com puntualment a l'Aran (figura 3).

Figura 3: Mapa d'anomalia d'irradiació solar global del mes d'agost del 2019 respecte de la mitjana dels últims 10 anys

Mapes d'anomalia d'irradiació global elaborats amb les dades de les estacions integrades a la XEMA (Xarxa d'Estacions Meteorològiques Automàtiques). Les mitjanes contra les quals es comparen les dades del mes en curs s'han elaborat a partir de les dades de les estacions de la XEMA dels últims 10 anys (2009-2018).

Aquesta informació s'ampliarà a través de la publicació del butlletí mensual definitiu a partir del dia 15 del mes en curs. Totes aquestes informacions es publicaran a www.meteo.cat

2 de setembre del 2019